



Nr. 7/64840/2024/28.01.2025

Către: Doamna Renate WEBER
Avocatul Poporului

Referitor: Recomandarea Avocatului Poporului nr. 152 din 2 octombrie 2024 privind luarea măsurilor necesare în vederea ocupării posturilor vacante și/sau mărirea schemei de personal specializat din cadrul Laboratoarelor Interjudețene de Expertize Criminalistice



Stimată Doamnă Avocat al Poporului,

Având în vedere Recomandarea Avocatului Poporului nr. 152 din 2 octombrie 2024 privind luarea măsurilor necesare în vederea ocupării posturilor vacante și/sau mărirea schemei de personal specializat din cadrul Laboratoarelor Interjudețene de Expertize Criminalistice în contextul identificării problemei insuficienței personalului specializat în realizarea expertizelor criminalistice în accidente de trafic terestru, înregistrată la Ministerul Justiției cu nr. 64840/10.10.2024, și revenirea la aceasta transmisă prin poșta electronică, înregistrată la Ministerul Justiției cu nr. 3/64840/13.01.2025, vă comunicăm următoarele:

Prin adresa nr. 2/64480/2024/12.11.2024, atașată prezentei în copie, Ministerul Justiției a redirecționat Institutului Național de Expertize Criminalistice, denumit în continuare I.N.E.C., recomandarea Avocatului Poporului în vederea realizării analizei solicitate și a solicitat formularea propunerilor pentru aducerea la îndeplinire a recomandării.

La data de 14.01.2025, prin adresa nr. 722/14.01.2025, atașată prezentei în copie, I.N.E.C. a transmis următoarele:

Expertiza accidentelor de trafic terestru este o activitate de expertiză criminalistică judiciară care se realizează exclusiv în cadrul I.N.E.C. și a celor 6 laboratoare interjudețene din subordinea acestuia. Termenele de efectuare a expertizelor criminalistice în această specialitate au ridicat probleme de celeritate de peste 15 ani, ele crescând constant în timp, aspect care a avut impact negativ atât asupra activității institutului, cât și asupra celei a organelor judiciare beneficiare ale expertizelor dispuse.

În momentul numirii noului director al I.N.E.C., prin Ordinul ministrului justiției nr. 2181/C/16.09.2024, situația era următoarea:

- doar 48 din cele 53 posturi de personal de specialitate criminalistică erau ocupate, rezultând un număr de 5 posturi de experți criminaliști vacante (9,43%) la nivelul I.N.E.C.;
- Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice Iași și Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice Craiova erau supraîncărcate din punctul de vedere al numărului

MINISTERUL JUSTIȚIEI

de dosare repartizate fiecărui expert criminalist cu competență în expertiza accidentelor de trafic, generându-se, astfel, termene de efectuare foarte mari, în unele cazuri acestea fiind chiar de cca 2 ani. Este necesar a se preciza că, pentru această specialitate, deși s-a aflat într-o situație dificilă, L.I.E.C. Iași este laboratorul cu cel mai mare număr de expertize efectuate, având o medie de 44 rapoarte de expertiză/expert auto/an, conform ultimului raport anual de activitate, respectiv cel din 2024.

De asemenea, în cazul unor expertize criminalistice în accidente de trafic terestru fără o complexitate deosebită, termenul efectiv de realizare a expertizei este de cca 6 zile lucrătoare/dosar, respectiv 4 expertize/lună/expert. Acest interval temporal cuprinde analiza dosarului, interpretarea probelor aflate la dosar, reconstituirea evenimentului rutier investigat utilizând softuri de specialitate, realizarea planșelor demonstrative, redactarea raportului de expertiză criminalistică și realizarea corespondenței cu organul judiciar pentru restituirea dosarului, a materialelor remise pentru efectuarea lucrării și a raportului de expertiză criminalistică întocmit.

Prin urmare, acumularea de dosare în care se dispune expertiza criminalistică în accidente de trafic terestru/expert criminalist este, în cea mai mare măsură, consecința numărului mic de experți raportat la numărul crescător de dispuneri de expertize generat de creșterea numărului de accidente cu vătămări corporale grave și decese la nivel național (peste 2500 evenimente anuale de acest tip).

În urma analizei situației dificile existente atât pentru institut, cât și pentru organele judiciare care au dispus expertize criminalistice în accidente de trafic terestru, conducerea I.N.E.C., după informarea șefilor de laboratoare interjudețene din subordine, a luat urgent, în condițiile legii, toate măsurile care au depins în mod direct de conducere, emițând decizii de redistribuire a unui număr de 67 de dosare de la cei 3 experți în accidente de trafic din cadrul LIEC Iași și de 26 de dosare de la cei 2 experți în accidente de trafic din cadrul LIEC Craiova. Pentru efectuarea acestor expertize criminalistice auto, dosarele de la LIEC Iași au fost redistribuite către experții criminaliști cu competență în expertiza accidentelor de trafic terestru din cadrul LIEC Cluj (4 experți câte 10 dosare fiecare) și LIEC Timișoara (3 experți câte 9 dosare fiecare), iar dosarele de la LIEC Craiova au fost redistribuite spre competență soluționare în cadrul L.I.E.C. București (1 expert - 10 dosare) și în cadrul I.N.E.C. (13 dosare: 1 expert – 10 dosare și 2 experți câte 3 dosare), mare parte dintre acestea fiind deja efectuate și restituite cu raport de expertiză organelor judiciare solicitante.

În consecință, termenele de efectuare a expertizelor criminalistice în accidente de trafic terestru au scăzut sub un an, existând chiar experți în accidente de trafic terestru care, în pofida unui număr în continuare mare de solicitări, efectuează expertizele dispuse chiar în termene de 5-6 luni.

Există însă și cazuri de dosare în care termenele de efectuare a expertizelor criminalistice dispuse mai depășesc 1 an, situații întâlnite la Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice Brașov, această stare de fapt fiind doar una de moment, conjuncturală, generată de numărul crescut de solicitări ale organelor judiciare din ultimele luni și a faptului că doar 2 experți în accidente de trafic terestru efectuează lucrări dispuse de organele judiciare din 6 județe (Mureș, Harghita, Brașov, Covasna, Argeș și Vâlcea). În prima parte a anului în curs, aceste termene vor fi reduse în mod progresiv.

În concluzie, I.N.E.C a arătat că pentru realizarea expertizelor criminalistice într-un termen rezonabil în specialitățile de expertiză criminalistică deficitare, respectiv expertiza

MINISTERUL JUSTIȚIEI

criminalistică în accidentele de trafic terestru, expertiza criminalistică a drogurilor și expertiza criminalistică în explozii și incendii, este necesar ca schema de personal a I.N.E.C. să fie mărită în mod corespunzător, iar posturile vacante, 5 (cinci) în prezent, să fie ocupate în cel mai scurt timp, sens în care a comunicat Ministerului Justiției necesitatea promovării unui memorandum cu acest obiect.

Față de toate aspectele prezentate, ținând cont de:

- prevederile art. XVII alin. (7) din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, cu modificările și completările ulterioare, conform căroră, „Se poate aproba înființarea de noi posturi pentru instituțiile prevăzute la alin. (2), numai începând cu data de 1 iulie 2024, numai în cazuri temeinic justificate prin memorandum aprobat în Guvernul României sau, după caz, la nivel local numai cu aprobarea autorităților administrației publice locale prin hotărâre a consiliilor locale/județene”;

- prevederile art. VII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, conform căroră,

„(1) Începând cu 1 ianuarie 2025 se suspendă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante din autoritățile și instituțiile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică posturilor unice vacante.

(3) Prin post unic, în sensul alin. (2), se înțelege:

a) acel post ale cărui atribuții, prin conținutul și natura lor, sau responsabilități stabilite nu se regăsesc într-o altă structură organizatorică;

b) un post dintre cele aflate în structura în care există numai posturi vacante.

(4) Prevederile alin. (1) nu se aplică posturilor a căror ocupare a fost deja aprobată de Guvern prin memorandum până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, concursului de admitere în rezidențiat, celor necesare a fi ocupate de medici care au încheiat rezidențiatul, medici rezidenți care au promovat examenul de specialitate în anul 2024, precum și posturilor vacante aferente proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile și plătite din fonduri europene și posturilor aferente proiectelor naționale de cercetare plătite din fonduri publice.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (1), ordonatorii principali de credite, în cazuri temeinic justificate, pot aproba ocuparea unui procent de maximum 15% din totalul posturilor ce se vor vacanta după data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, numai în condițiile încadrării în cheltuielile de personal aprobate prin buget, la nivel de ordonator principal de credite, pe fiecare sursă de finanțare în parte.

(6) Încadrarea în procentul de 15% prevăzut la alin. (5) nu se aplică în situația în care ocuparea posturilor vacante nu duce la majorarea numărului total de posturi ocupate, cu

MINISTERUL JUSTITIEI

încadrarea în cheltuielile de personal aprobate prin buget, la nivelul ordonatorului principal de credite, în cazul ocupării posturilor vacante corespunzătoare:

- a) categoriei înalților funcționari publici;*
- b) funcțiilor publice de conducere, funcțiilor publice de conducere cu statut special și posturilor militare de conducere.*

(7) Ocuparea prin concurs sau examen a posturilor prevăzute la alin. (2), (4) și (5) se aprobă de ordonatorul de credite, în baza solicitării fundamentate în ceea ce privește necesitatea și oportunitatea ocupării și în baza avizului structurii de specialitate a ordonatorului de credite care certifică posibilitatea ocupării posturilor cu încadrarea în bugetul aprobat la momentul inițierii demersurilor pentru ocuparea acestora.

(8) Pentru posturile pentru care s-a demarat procedura de scoatere la concurs anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se pot continua procedurile de ocupare a acestora, conform prevederilor în vigoare la data demarării procedurii”,

rezultă că, legislația actuală nu permite promovarea unui memorandum privind aprobarea organizării concursului de ocupare a posturilor vacante, și, în consecință, nici măsura promovării unui memorandum privind suplimentarea posturilor nu poate fi luată în considerare, neputând avea finalitatea scontată.

Pe de altă parte, în contextul promovării unor măsuri similare de suplimentare a posturilor, în alte situații, Ministerul Finanțelor nu a acordat aviz în cazul acelor instituții care aveau posturi vacante neocupate.

Prin urmare, cel puțin pentru anul 2025, I.N.E.C. are doar posibilitatea implementării unor măsuri administrative de genul celor expuse anterior.

Cu stimă,

Radu MARINESCU
Ministrul Justiției

